

BOSNA I HERCEGOVINA
Konkurencijsko vijeće

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
Конкуренијски савјет

R J E Š E N J E

po Zahtjevu za pojedinačno izuzeće restriktivnog sporazuma - Ugovora o okvirnoj komercijalizaciji i tehnološkoj licenci, koji su podnijeli gospodarski subjekti Philip Morris Product S.A., Švajcarska i KT&G Corporation, Republika Koreja

Sarajevo,
veljača 2024. godine

Broj: UP-06-26-4-006-30/23
Sarajevo: 08.02.2024. godine

Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine, na temelju članka 25. stavak (1) točka e) i članka 42. stavak (1) točka b), a u svezi sa člankom 4. i 5. Zakona o konkurenciji ("Službeni glasnik BiH", br. 48/05, 76/07 i 80/09) u postupku pokrenutom po Zahtjevu za pojedinačno izuzeće restriktivnog sporazuma - Ugovora o okvirnoj komercijalizaciji i tehnološkoj licenci, zaprimljenom dana 14.02.2023. godine, pod brojem: UP-06-26-4-006-1/23, koji su podnijeli gospodarski subjekti Philip Morris Product S.A., Quai Jeanrenaud 3, 2000 Neuchatel, Švajcarska i KT&G Corporation, 71 Beotkkot-gil, Daedeok-gu, Daejeon, 34337, Republika Koreja, putem odvjetnika Nihada Sijerčića, ul. Fra Anđela Zvizdovića br. 1, BC UNITIC, Tower B/II, 71000 Sarajevo, na 2. (drugo)j sjednici održanoj dana 08.02.2024. godine, donijelo je

R J E Š E N J E

1. Utvrđuje se pojedinačno izuzeće restriktivnog sporazuma - Ugovora o okvirnoj komercijalizaciji i tehnološkoj licenci, zaključenog dana 30.01.2023. godine između gospodarskih subjekata Philip Morris Product S.A., Quai Jeanrenaud 3, 2000 Neuchatel, Švajcarska i KT&G Corporation, 71 Beotkkot-gil, Daedeok-gu, Daejeon, 34337, Republika Koreja, u smislu članka 4. i 5. Zakona o konkurenciji.
2. Pojedinačno izuzeće sporazuma iz točke (1) izreke ovog Rješenja utvrđuje se na vremensko razdoblje od 5 (pet) godina i važi od dana njegovog zaključenja, tj. počev od 30.01.2023. godine.
3. Obvezuju se gospodarski subjekti Philip Morris Product S.A., Quai Jeanrenaud 3, 2000 Neuchatel, Švajcarska i KT&G Corporation, 71 Beotkkot-gil, Daedeok-gu, Daejeon, 34337, Republika Koreja da plate administrativnu pristojbu na rješenje u iznosu od 2.000,00 KM, u korist Proračuna institucija Bosne i Hercegovine.
4. Ovo Rješenje je konačno i bit će objavljeno u Službenom glasniku Bosne i Hercegovine, službenim glasilima entiteta i Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

O b r a z l o ž e n j e

Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Konkurencijsko vijeće), zaprimilo je dana 14.02.2023. godine pod brojem: UP-06-26-4-006-1/23, Zahtjev za pojedinačno izuzeće restriktivnog sporazuma (u daljnjem tekstu: Zahtjev), koji je u ime gospodarskih subjekata Philip Morris Product S.A., Quai Jeanrenaud 3, 2000 Neuchatel, Švajcarska (u daljnjem tekstu: Philip Morris) i KT&G Corporation, 71 Beotkkot-gil, Daedeok-gu, Daejeon, 34337, Republika Koreja (u daljnjem tekstu: KT&G), podnio odvjetnik Nihad Sijerčić, ul. Fra Anđela Zvizdovića 1, BC UNITIC, Tower B/II, 71000 Sarajevo.

Sporazumi za koje je traženo pojedinačno izuzeće su: Ugovor o okvirnoj komercijalizaciji i tehnološkoj licenci (CATLA), Ugovor o licenci za žig (TMLA) i Ugovor o isporuci i logističkim uslugama (SALSA), koji su zaključeni dana 30.01.2023. godine (u daljnjem tekstu: transakcija) između gospodarskih subjekata Philip Morris i KT&G (u daljnjem tekstu zajedno navedeni: Podnositelji zahtjeva).

Konkurencijsko vijeće je pored Zahtjeva zaprimilo i samoinicijativno dostavljene dopune istog, koje su zaprimljene dana 13.03.2023. godine pod brojem: UP-06-26-4-006-2/23, dana 15.03.2023. godine pod brojem: UP-06-26-4-006-3/23 i dana 30.03.2023. godine pod brojem: UP-06-26-4-006-4/23.

Uvidom u svu dostavljenu dokumentaciju, utvrđeno je da Zahtjev nije kompletan i da ga je potrebno dopuniti sukladno članku 29. stavak (1) Zakona o konkurenciji (u daljnjem tekstu: Zakon), zbog čega je Konkurencijsko vijeće, aktom broj: UP-06-26-4-006-5/23 od 13.04.2023. godine, od Podnositelja zahtjeva tražilo da isti dopune, što su oni i učinili podnescima zaprimljenim dana 21.04.2023. godine pod brojem: UP-06-26-4-006-6/23, dana 28.04.2023. godine pod brojem: UP-06-26-4-006-7/23 i dana 03.05.2023. godine pod brojem: UP-06-26-4-006-8/23.

Konkurencijsko vijeće je analizom Zahtjeva i posebno ugovora za koje se traži pojedinačno izuzeće, a u smislu članka 5. Zakona, utvrdilo da se u predmetnom slučaju radi o tri različita sporazuma (ugovora), za koje bez obzira na njihovu povezanost treba provesti zasebne postupke i svaki pojedinačno ocjeniti sukladno Zakonu.

Sukladno tome, a zbog postojanja formalnog nedostatka u Zahtjevu, shodno članku 60. stavak (1) Zakona o upravnom postupku ("Službeni glasnik BiH", br. 29/02, 12/04, 88/07, 93/09, 41/13 i 53/16), Konkurencijsko vijeće je aktom broj: UP-06-26-4-006-9/23 od 16.05.2023. godine, zatražilo od Podnositelja zahtjeva da nedostatak otklone, na način da se izjasne za samo jedan sporazum za koji traže pojedinačno izuzeće od zabrane.

Podnositelji zahtjeva izjasnili su se podneskom zaprimljenim dana 01.06.2023. godine pod brojem: UP-06-26-4-006-10/23, u kojem je navedeno da se Zahtjev odnosi na Ugovor o okvirnoj komercijalizaciji i tehnološkoj licenci (CATLA) zaključen između Podnositelja zahtjeva dana 30.01.2023. godine (u daljnjem tekstu: CATLA ugovor).

Nakon što su Podnositelji zahtjeva dostavili tražene dopune Konkurencijsko vijeće je sukladno članku 29. stavak (3) Zakona, dana 10.08.2023. godine pod brojem: UP-06-26-4-006-12/23, izdalo Potvrdu o potpunom i urednom Zahtjevu.

1. Stranke u postupku

Stranke u postupku su gospodarski subjekt Philip Morris i gospodarski subjekt KT&G.

1.1. Gospodarski subjekt Philip Morris

Gospodarski subjekt Philip Morris sa sjedištem na adresi Quai Jeanrenaud 3, 2000 Neuchatel, Švajcarska prema izvodu iz Trgovinskog registra Kantona Neuchatel, Švajcarska, od 09.02.2023. godine, registriran je pod identifikacionim brojem (IDE/UID) CHE-105.950.151, sa predmetom djelatnosti: Proizvodnja i prodaja svih proizvoda od duvana, svih proizvoda koji sadrže nikotin, kao aparata i opreme koja se koristi u svezi sa tim, istraživanje i razvitak, kao i realizacija svih poslova koji su na bilo koji način povezani sa predmetom društva; društvo može da proširi svoju djelatnost na druga potrošačka dobra; njegov predmet je i pružanje svih usluga koje se odnose naročito na organizaciju i upravu poduzeća; proizvodnja, razvitak, trgovina u svim oblicima (kupovina, prodaja, izvoz, uvoz i zastupništva) robe svake vrste, i to u Švajcarskoj i u inozemstvu.

Gospodarski subjekt Philip Morris, kao ovisno društvo gospodarskog subjekta Philip Morris International Inc., holding društva iz Virdžinije osnovanog 1987. godine, je međunarodna duhanska kompanija koja se bavi proizvodnjom i prodajom cigareta, bezdimnih proizvoda i povezanih elektronskih uređaja i pribora, i drugih proizvoda koji sadrže nikotin na tržištima izvan Sjedinjenih Američkih Država.

Gospodarski subjekt Philip Morris u 2016. godini se obvezao da će isporučiti budućnost "bez dima" zasnovanu na bezdimnim proizvodima slijedeće generacije, koji iako nisu bez rizika, predstavljaju bolji izbor za potrošače od pušenja cigareta.

Od 2008. godine gospodarski subjekt Philip Morris je uložio preko 10,5 milijardi dolara u istraživanje, razvitak, izgradnju proizvodnih kapaciteta, naučno potkrepljenje i komercijalizaciju inovativnih bezdimnih proizvoda za odrasle pušače koji bi inače nastavili da koriste tradicionalne cigarete.

Trenutni portfolio bezdimnih proizvoda gospodarskog subjekta Philip Morris naročito sadrži platforme u različitim fazama razvitka i komercijalizacije, uključujući proizvode od duhana za grijanje, proizvode na paru koji sadrže nikotin (tj. e-cigarete), snus i nikotinske kesice.

Neto prihodi koje gospodarski subjekt Philip Morris ostvaruje od bezdimnih proizvoda dostigli su skoro jednu trećinu njegovog ukupnog prihoda i preko 50% na 17 tržišta u 2022. godini, napredujući ka ambiciji da postane kompanija koja je pretežito zasnovana na nesagorijevajućim proizvodima u smislu neto prihoda u 2025. godini.

Povezano društvo gospodarskog subjekta Philip Morris u Bosni i Hercegovini je gospodarski subjekt Philip Morris BH d.o.o. Sarajevo, Trg Solidarnosti 2A, 71000 Sarajevo (u daljnjem tekstu: Philip Morris BH), u kojem 100% udijela u vlasništvu ima gospodarski subjekt Philip Morris Switzerland Sarl, sa sjedištem na adresi Chemin de Brillancourt 4. 1006 Lausanne, Švajcarska.

Prema aktualnom izvratku iz sudskog registra Općinskog suda u Sarajevu broj: 065-0-RegZ-23-001630 od 16.02.2023. godine, gospodarski subjekt Philip Morris BH upisan je pod matičnim brojem upisa: 65-01-0823-11 (stari broj: 1-25686), sa pretežitom registriranom djelatnosti veleprodaje duhanskih proizvoda.

Gospodarski subjekt Philip Morris BH uvozi KT&G-ove bezdimne proizvode u Bosnu i Hercegovinu i iste komercijalizira putem gospodarskog subjekta Boreas d.o.o. Kreševo, koji ih dalje distribuira i/ili prodaje na tržištu Bosne i Hercegovine.

1.2. Gospodarski subjekt KT&G

Gospodarski subjekt KT&G sa sjedištem na adresi 71 Beotkkot-gil, Daedeok-gu, Daejeon, 34337, Republika Koreja, prema izvratku Poreske uprave Republike Koreje, Okružne poreske kancelarije Bukdaejeon, od 07.02.2023. godine, registriran je pod brojem 306-81-30866, sa navedenom djelatnosti: Proizvodnja/Prodaja na veliko i malo, te vrstom društva: Proizvodnja duhanskih proizvoda, Prodaja na veliko ostale proizvedene hrane.

Gospodarski subjekt KT&G je međunarodna duhanska kompanija koja potiče iz Republike Koreje, na koju je uglavnom usredsređena, a koji je prvobitno bio monopol u državnom vlasništvu, koji je privatiziran i čije su dionice danas predmet javne trgovine.

Aktivna prodaja bezdimnih proizvoda gospodarskog subjekta KT&G je ograničena na Republiku Koreju, a njegovi ključni brendovi cigareta su: *The One, Indigo, Arirang, This, Zest, Esse, Raison and Lo Crux*.

Gospodarski subjekt KT&G je aktivan i u oblastima medicinskog bilja, zdrave hrane, farmaceutskih proizvoda i kozmetike, i razvio je poslovanje s nekretninama i razvitka hotela u Republici Koreji.

Gospodarski subjekt KT&G nema povezanih društava u Bosni i Hercegovini i trenutačno nije aktivan u Bosni i Hercegovini, izuzev sa proizvodima *lil* i *Fiiit* koje na temelju originalnih aranžmana za područje Bosne i Hercegovine distribuira gospodarski subjekt Philip Morris, koji je sa distribucijom otpočeo dana 07.02.2022. godine.

2. Pravni okvir predmetnog postupka

Konkurencijsko vijeće je u provedbi predmetnog postupka primijenilo odredbe Zakona o konkurenciji, Zakona o upravnom postupku Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 29/02, 12/04, 88/07, 93/09, 41/13 i 53/16), Odluke o skupnom izuzeću sporazuma između gospodarskih subjekata koji djeluju na različitim razinama proizvodnje, odnosno distribucije (vertikalni sporazumi) ("Službeni glasnik BiH", broj 18/06), Odluke o definiranju kategorija vladajućeg položaja ("Službeni glasnik BiH", br. 18/06 i 34/10), te Odluke o utvrđivanju mjerodavnog tržišta ("Službeni glasnik BiH", br. 18/06 i 34/10).

3. Postupak po Zahtjevu za pokretanje postupka

U svom Zahtjevu i dopunama zahtjeva, Podnositelji zahtjeva opisuju činjenično stanje i okolnosti koje su razlog za podnošenje Zahtjeva, te navode sljedeće:

- Podnositelji zahtjeva izvršili su dana 30.01.2023. godine transakciju, kojom je zaključen CATLA ugovor, koji je predmet Zahtjeva.
- Temelj za podnošenje Zahtjeva je članak 4. stavak (3), članak 5. i članak 6. Zakona, sukladno s kojim Konkurencijsko vijeće može izuzeti pojedini restriktivni sporazum od zabrane ukoliko doprinosi unapređenju proizvodnje i distribucije robe unutar Bosne i Hercegovine, ili promociji tehničkog i ekonomskog napretka, pri čemu potrošačima omogućava pravičan udjel koristi, dok u isto vrijeme ne nameće ograničenja koja nisu neophodna za postizanje cilja sporazuma, odnosno ne omogućava isključivanje konkurencije u bitnom dijelu predmetnih proizvoda.
- Podnositelji zahtjeva su ranije međusobno zaključili niz ugovora (u daljnjem tekstu: originalni aranžmani), uključujući Ugovor o distribuciji od dana 29. siječnja 2020. godine, prema kojem su gospodarskom subjektu Philip Morris dodijeljena ekskluzivna prava za komercijalizaciju bezdimnih proizvoda gospodarskog subjekta KT&G i svaki razvitak tih bezdimnih proizvoda na tržištima van Republike Koreje. Bezdimni proizvodi u pitanju obuhvataju tehnološke sustave, uključujući proizvode od duhana na grijanje, elektronske cigarete ili hibridne sustave (tj. sustave koji koriste i tehnologiju elektronske cigarete i duhana na grijanje), odnosno njihove odgovarajuće uređaje i potrošni materijal. Gospodarski subjekt Philip Morris je također imao ekskluzivna prava na neophodnu intelektualnu svojinu i prava na brendiranje kompanije KT&G kako bi učinkovito komercijalizirao ove bezdimne proizvode.
- Prije implementacije originalnih aranžmana u Bosni i Hercegovini, Podnositelji zahtjeva su dana 13.09.2021. godine zatražili prethodno odobrenje Konkurencijskog vijeća da je Ugovor o distribuciji usklađen sa mjerodavnim pravilima konkurencije u Bosni i Hercegovini, što je potvrđeno Rješenjem broj: UP-03-26-4-038-24/21 od 17.02.2022. godine, kojim se odobrava njegovo pojedinačno izuzeće do 29.01.2023. godine (u daljnjem tekstu: Rješenje o izuzeću), a koje je Rješenjem broj: UP-04-26-4-026-13/22 od 26.01.2023. godine produljeno do 26.10.2023. godine (u daljnjem tekstu: Rješenje o produljenju izuzeća).
- Od originalnih aranžmana, gospodarski subjekt Philip Morris stavio je na tržište bezdimne proizvode gospodarskog subjekta KT&G u preko 30 zemalja širom svijeta. Originalni aranžmani su omogućili gospodarskom subjektu Philip Morris da se približi svom cilju tranzicije u budućnost bez dima, istovremeno pružajući potrošačima dodatni izbor bezdimnih proizvoda po standardima visoke kvalitete i po različitim cijenama.
- Uvažavajući pozitivne učinke originalnih aranžmana, Podnositelji zahtjeva nastoje da nastave svoj strateški poslovni odnos. U tom cilju su dana 30.01.2023. godine zaključili predmetnu transakciju. Ugovori koji su predmet transakcije zamijenit će originalne aranžmane, sa izuzetkom sporazuma o intelektualnom vlasništvu i sporazuma o alternativnom rješavanju sporova koji su prethodno ugovoreni između Podnositelja zahtjeva.

- U okviru predmetne transakcije, gospodarski subjekt (..)**¹.
- Gospodarski subjekt Philip Morris će zadržati mjerodavna ekskluzivna prava na KT&G-ova srodna prava intelektualne svojine i žigove neophodne za komercijalizaciju Portfolio platformi prema CATLA ugovoru. Pored toga, gospodarski subjekt (..)**.
- Gospodarski subjekt Philip Morris će preuzeti značajne obveze opsega za potrošni materijal koje će obezbijediti kontinuiranu opskrbu KT&G-ovim proizvodima na tržištima izvan Republike Koreje i Rusije, uključujući Bosnu i Hercegovinu. Ove obveze opsega će podstaći gospodarski subjekt Philip Morris da komercijalizira što veći broj KT&G-ovih proizvoda tokom trajanja CATLA ugovora i obezbijedit će da potrošači nastave koristiti prednosti odnosa Podnositelja zahtjeva sukladno sa transakcijom.
- Gospodarski subjekti Philip Morris i KT&G uspostaviće upravni odbor koji će raspravljati o pitanjima kao što su ispravke koje Philip Morris zahtjeva u pogledu KT&G-ovih Portfolio platformi. Sukladno odluci upravnog odbora, gospodarskom subjektu Philip Morris može biti odobreno da proizvodi bilo koji KT&G-ov potrošni materijal za Portfolio platformu.
- KT&G-ovi inovativni proizvodi omogućavaju gospodarskom subjektu Philip Morris da nastavi poticati širok spektar odraslih pušača, koji bi inače nastavili da puše, da pređu na bezdimne proizvode ne samo održavanjem, već i osnaživanjem svog širokog portfolija alternativa sagorijevajućim duhanskim proizvodima, s raznolikim izborom ukusa, cijena i tehnologije na sve većem broju tržišta.
- Gospodarski subjekt KT&G će neizravno nastaviti da proširuje i konsolidira prodaju svojih bezdimnih proizvoda van Republike Koreje. Gospodarski subjekt Philip Morris bi doprinio svojim resursima, znanjem i infrastrukturom za međunarodna tržišta, proširujući potrošačima pristup bezdimnim proizvodima KT&G-a i pružajući atraktivne platforme za uspostavljanje prisustva KT&G-a na tržištima koja su predmet transakcije. Gospodarski subjekt KT&G će nastaviti da koristi prednosti tehničke, naučne i međunarodne ekspertize gospodarskog subjekta Philip Morris u pomaganju odraslim pušačima da pređu na bolje alternative, što je također identificirano kao ključni strateški cilj.
- Imajući u vidu prirodu proizvoda koji je predmet CATLA ugovora, a sukladno sa prethodnom praksom Konkurencijskog vijeća, Podnositelji zahtjeva predlažu da se mjerodavno tržište proizvoda po predmetnom Zahtjevu definiira kao tržište veleprodaje nesagorijevajućih proizvoda koji su alternativa cigaretama. Podnositelji zahtjeva za mjerodavno zemljopisno tržište predlažu teritorij Bosne i Hercegovine, uzimajući u obzir nadležnosti Konkurencijskog vijeća, kao i regulatorni režim kojim se reguliraju odnosni proizvodi.
- Podnositelji zahtjeva navode da se struktura mjerodavnog tržišta nije značajno promijenila od donošenja navedenih Rješenja o izuzeću i Rješenja o produljenju Ugovora o distribuciji do podnošenja ovog Zahtjeva.
- Transakcija počiva na tome da KT&G ne vrši aktivnu prodaju proizvoda od duhana za grijanje, elektronskih cigareta ili hibridnih proizvoda van Republike Koreje i malo je vjerovatno da bi KT&G u odsustvu transakcije bio u mogućnosti da nastavi sa pružanjem proizvoda koje Philip Morris trenutno komercijalizira u Bosni i Hercegovini prema originalnim aranžmanima.
- Iz perspektive gospodarskog subjekta Philip Morris ovaj aranžman je sukladan sa njegovom osnovnom strategijom premještanja osnovnog poslovanja sa konvencionalnih cigareta na bezdimne proizvode, a naročito da uspostave nesagorijevajuće proizvode kao ključne za prelazak potrošača sa konvencionalnih cigareta. Distribucija KT&G-ovih proizvoda će omogućiti da Philip Morris pristupi većem broju potrošača širom svijeta, nego što sad može svojim IQOS proizvodima kroz uključivanje

¹ podaci predstavljaju poslovnu tajnu u smislu članka 38. Zakona o konkurenciji

hibridnih proizvoda KT&G-a (za koje ne postoji Philip Morris ekvivalent) i mogućnost uključivanja još jednog brenda na drugoj (vjerojatno nižoj) cjenovnoj razini. Iz perspektive gospodarskog subjekta KT&G, transakcija će omogućiti KT&G-u atraktivnu platformu za lansiranje svojih proizvoda izvan Koreje, a ekspertiza Philip Morris-a lansiranju sličnih proizvoda je značajan motiv za KT&G da zaključi ovaj aranžman.

- Kao i kod originalnih aranžmana, transakcija povećava učinak i uopćeno će generirati pozitivne učinke za potrošače i konkurenciju na tržištu Bosne i Hercegovine, uključujući širi izbor proizvoda i više alternativa za prelazak sa sagorijevajućih cigareta. KT&G-ovi inovativni proizvodi će omogućiti Philip Morris-u da osnaži svoj široki portfolio alternativa konvencionalnim duhanskim proizvodima i nastavi da predstavlja širok spektar potrošača sa raznovrsnim izborom ukusa, cijena i tehnologije kako bi podstakao njihov prelazak na bezdimne proizvode. Pored toga, transakcija će dovesti do pozitivnih ishoda u smislu konkurencije, pošto će Philip Morris nastaviti da širi prodaju KT&G-ovih bezdimnih proizvoda van Republike Koreje, povećavajući međunarodni brend KT&G i razvijajući njegovo tržišno prisustvo u većem opsegu jurisdikcija.
- Transakcija bi bosanskohercegovačkim potrošačima pružila više opcija u pogledu ostavljanja cigareta, nudeći poboljšani portfolio koji će im pružiti sve širi spektar izbora ukusa, cijena i tehnologije, proširujući izbor na KT&G-ove proizvode i omogućavajući dodatne zdravstvene benefite. Očekuje se da će KT&G-ovi proizvodi zadržati niže cijene u poređenju sa IQOS/HEETS-om i da će omogućiti atraktivnu alternativu za bosanskohercegovačke potrošače koji vode računa o troškovima, što će dovesti do sveukupne konkurentnije ponude. Pored toga, gospodarski subjekt KT&G je dužan da obezbijedi da proizvodi u potpunosti budu usklađeni sa primjenjivim Philip Morris standardima proizvoda i ključnim kvalitetima procesa, kao i da u potpunosti poštuje primjenjive regulatorne zahtjeve, a Philip Morris je među najboljima u svijetu u pogledu primjene istih, obezbjeđujući visok nivo kvalitete proizvoda i usluge.
- Kao i kod originalnih aranžmana, transakcija podrazumijeva određene odredbe o ekskluzivnosti i zabrani konkurencije koje čine njen sastavni dio, a koje su objektivno neophodne za sprovođenje njihovih odredbi i proporcionalne su tekućim ciljevima Podnositelja zahtjeva.
- Sukladno sa CATLA ugovorom, KT&G će dodijeliti Philip Morris-u ekskluzivna prava na stavljanje u promet KT&G-ovog sustava portfolio proizvoda koje Podnositelji zahtjeva povremeno uključuju u njega, na tržištima van Republike Koreje i Rusije. Gospodarski subjekt KT&G će se također obvezati da neće konkurirati sa istim portfolio proizvodima koji čine dio CATLA ugovora, ili sa bilo kojim konkurentskim proizvodima za te proizvode, ili ugovoriti/dozvoliti bilo kojoj trećoj strani da to učini u Republici Koreji i Rusiji. Trajanje ovih odredbi o ekskluzivnosti i zabrani konkurencije je sukladno sa CATLA ugovorom za početno razdoblje od pet (5) godina. Iako su, kao i osnovni ugovori, ove odredbe predviđene da budu produljene za uzastopna razdoblja od pet (5) godina, svako buduće produljenje podliježe obezbjeđivanju da je CATLA ugovor sukladno sa mjerodavnim zakonom o konkurenciji i preovlađujućim tržišnim uvjetima u vrijeme nastanka takve obnove.
- Podnositelji zahtjeva smatraju da su odredbe o ekskluzivnosti i zabrani konkurencije neophodne za postizanje učinaka transakcije u korist potrošača i konkurencije. Bez odredbi o ekskluzivnosti i zabrani konkurencije, gospodarski subjekt Philip Morris ne bi zaključio revidirane aranžmane, s obzirom da ulaže značajna dodatna sredstva u unapređenje komercijalizacije KT&G-ovih proizvoda, kao cilja koji se oslanja na sposobnost Podnositelja zahtjeva da međunarodno izgrade koherentan imidž brenda. Odredbe o ekskluzivnosti su neophodne za Philip Morris da bi preduzeo ove investicije i da u kontinuitetu gradi međunarodni brend, odobren od strane Philip Morris-ovog brenda: IQOS-a. Ukoliko se utvrdi da su ove odredbe nezakonite na bilo kom tržištu, od Podnositelja zahtjeva bi se zahtijevalo da ponovo pregovaraju o ključnim ekonomskim odredbama dokumenata transakcije.
- Investicije gospodarskog subjekta Philip Morris su bile od suštinskog značaja za postizanje osnovnih pro-konkurentnih ciljeva aranžmana Podnositelja zahtjeva, povećanje svijesti o međunarodnom brendu KT&G-a i plasiranju njegovih bezdimnih proizvoda na više od 30 različitih tržišta.

- S obzirom na veličinu ulaganja gospodarskog subjekta Philip Morris u bezdimne proizvode KT&G-a, i na građenje KT&G brenda van Republike Koreje, i radoblje tijekom kojeg će se ostvariti povrat njegovih trenutnih i budućih ulaganja, trajanje odredbi o ekskluzivnosti ne prelazi ono što je objektivno neophodno da bi se ostvarili ciljevi Podnositelja zahtjeva. Postoje dovoljne mjere zaštite koje obezbjeđuju da ove odredbe nemaju nikakva nepotrebna ograničenja osim onih koji su neophodni da bi se postigla njihova korist. U isto vrijeme, svako obnavljanje ovih odredbi CATLA ugovora, biće predmet novog pregleda preovlađujućih tržišnih uvjeta i pravila konkurencije u tom trenutku.
- Gospodarski subjekt KT&G će biti slobodan da komercijalizira i da se takmiči sa gospodarskim subjektom Philip Morris kroz sve nove duhanske proizvode za grijanje, e-cigarete ili hibridne sustave koje Podnositelji zahtjeva ne pristanu da povremeno uključe u CATLA ugovor, i pod bilo kojim drugim brendom izuzev licenciranog brenda.
- Transakcija omogućava plasiranje inovativnih proizvoda na tržište korištenjem resursa postojećeg igrača na tržištu, značajno smanjujući vremensko kašnjenje i donoseći značajnu učinkovitost. Istovremeno, Philip Morris-ovi ključni konkurenti su na uporedivoj tržišnoj poziciji i imaju na raspolaganju ili u razvitku slične sopstvene ponude. Shodno tome, Podnositelji zahtjeva smatraju da bi Konkurencijsko vijeće trebalo da izuzme CATLA ugovor od zabrane, predlažući donošenje rješenja kojim se odobrava pojedinačno izuzeće sa razdobljem trajanja do 30.01.2028. godine, odnosno na period od pet (5) godina od momenta zaključenja CATLA ugovora.

Konkurencijsko vijeće je na temelju iznesenih navoda utvrdilo da se u predmetnom slučaju radi o restriktivnom sporazumu čijim provođenjem može doći do sprečavanja, ograničavanja ili narušavanja tržišne konkurencije na mjerodavnom tržištu, ograničavanjem i kontrolom proizvodnje, tržišta, tehničkog razvitka ili ulaganja, odnosno podjelom tržišta ili izvora opskrbe, u smislu članka 4. stavak (1) točka b) i c) Zakona, te ocijenilo da pojedinačno izuzeće CATLA ugovora sukladno sa člankom 5. Zakona, nije moguće utvrditi bez provođenja postupka, pa je shodno tome dana 10.08.2023. godine pod brojem: UP-06-26-4-006-14/23 donijelo Zaključak o pokretanju postupka.

4. Postupak nakon donošenja Zaključka o pokretanju postupka

Nakon pokretanja postupka Konkurencijsko vijeće je izvršilo analizu podataka i dokumentacije iz Zahtjeva, kao i dokumentacije i podataka koju su Podnositelji zahtjeva dostavili nakon pokretanja postupka, te utvrdilo koje bi još podatke trebalo prikupiti da bi se moglo pristupiti donošenju odluke u predmetnom postupku.

Nakon donošenja Zaključka o pokretanju postupka, Podnositelji zahtjeva dostavili su Konkurencijskom vijeću još četiri podneska koja su smatrali bitnim za rješavanje njihovog Zahtjeva, i to:

- 1) Podnesak zaprimljen dana 12.09.2023. godine pod brojem: UP-06-26-4-006-19/23, kojim se dostavlja Rješenje o pojedinačnom izuzeću broj: 4/0-02-380/2023-15 od 31.08.2023. godine, doneseno od strane Komisije za zaštitu konkurencije Srbije, a kojim se od zabrane izuzima predmetna transakcija Podnositelja zahtjeva, odnosno kojim su od zabrane izuzeti Ugovor o okvirnoj komercijalizaciji i tehnološkoj licenci, Ugovor o licenci za žig i Ugovor o isporuci i logističkim uslugama, zaključeni dana 30.01.2023. godine;
- 2) Podnesak zaprimljen dana 05.10.2023. godine pod brojem: UP-06-26-4-006-20/23, kojim su dostavljeni dopunjeni podatci vezani za tržišne udjele sudionika na tržištu veleprodaje nesagorijevajućih proizvoda koji su alternativa cigaretama u Bosni i Hercegovini, te podatci vezani za tržišno prisustvo KT&G-a u Bosni i Hercegovini;
- 3) Podnesak zaprimljen dana 13.10.2023. godine pod brojem: UP-06-26-4-006-21/23, kojim su dostavljeni podaci vezani za distribuciju KT&G-ovih proizvoda na tržištu Bosne i Hercegovine;

4) Podnesak zaprimljen dana 08.11.2023. godine pod brojem: UP-06-26-4-006-22/23, kojim su dostavljeni dopunjeni podatci o tržišnim udjelima Podnositelja zahtjeva i njihovih konkurenata na tržištu veleprodaje nesagorijevajućih proizvoda koji su alternativa cigaretama u Bosni i Hercegovini za 2022. godinu.

Konkurencijsko vijeće je tijekom provođenja postupka utvrdilo da se u predmetnom slučaju radi o osjetljivom tržištu i da je za utvrđivanje činjeničnog stanja i ocjenu dokaza potrebno više vremena za prikupljanje relevantnih podataka, pa je shodno tome dana 09.11.2023. godine, pod brojem: UP-06-26-4-006-23/23, donijelo Zaključak o produljenje roka za donošenje konačnog rješenja za dodatna 3 (tri) mjeseca, u smislu članka 41. stavak (2) Zakona.

U produljenom roku, Konkurencijsko vijeće je od Podnositelja zahtjeva, aktom broj: UP-06-26-4-006-25/23 od 22.01.2024. godine, tražilo pojašnjenje da li je CATLA ugovor za koji se traži izuzeće, povezan i po kom temelju, sa prethodnim izuzećem Ugovora o distribuciji, odobrenog Rješenjem o izuzeću Konkurencijskog vijeća.

Podnositelji zahtjeva, dostavili su traženo pojašnjenje podneskom zaprimljenim dana 23.01.2024. godine pod brojem: UP-06-26-4-006-26/23, navodeći da CATLA ugovor nije povezan sa pojedinačnim izuzećem Ugovora o distribuciji, koje je Konkurencijsko vijeće odobrilo svojim Rješenjem o izuzeću, te da se u predmetnom slučaju radi o novom ugovoru sa novim pravima i obvezama, navodeći pri tom da CATLA ugovor predviđa nove financijske uvjete između ugovornih strana, nove uvjete licenciranja žigova, različite uvjete za raskid ugovora, kao i to da će po CATLA ugovoru gospodarski subjekt Philip Morris imati veću fleksibilnost da doda nove bezdimne proizvode koje je razvio KT&G.

5. Mjerodavno tržište

Da bi utvrdilo da li su ispunjeni uvjeti za pojedinačno izuzeće, Konkurencijsko vijeće je prilikom ocjene CATLA ugovora moralo prvo utvrditi mjerodavno tržište proizvoda/usluga i mjerodavno zemljopisno tržište, a sukladno članku 3. Zakona, te odredbama članka 4. i 5. Odluke o utvrđivanju mjerodavnog tržišta.

Mjerodavno tržište, u smislu članka 3. Zakona, te članka 4. i 5. Odluke o utvrđivanju mjerodavnog tržišta, čini tržište određenih proizvoda/usluga koje su predmet obavljanja djelatnosti na određenom zemljopisnom tržištu.

Prema odredbi članka 4. Odluke o utvrđivanju mjerodavnog tržišta, mjerodavno tržište proizvoda obuhvata sve proizvode i/ili usluge koje potrošači i/ili korisnici smatraju međusobno zamjenjivim, pod prihvatljivim uvjetima, imajući u vidu posebno njihove bitne značajke, kvalitetu, uobičajenu namjenu, način uporabe, uvjete prodaje i cijene.

Prema odredbi članka 5. Odluke o utvrđivanju mjerodavnog tržišta, mjerodavno zemljopisno tržište obuhvata cjelokupnu ili značajan dio teritorija Bosne i Hercegovine na kojem gospodarski subjekti djeluju u prodaji i/ili kupovini mjerodavne usluge pod jednakim ili dovoljno ujednačenim uvjetima i koji to tržište bitno razlikuju od uvjeta konkurencije na susjednim zemljopisnim tržištima.

Podnositelji zahtjeva su imajući u vidu praksu Konkurencijskog vijeća izraženu u Rješenju o izuzeću, kao i u Rješenju o produljenju izuzeća, i prirodu proizvoda koji su predmet CATLA ugovora, predložili da se mjerodavno tržište proizvoda definira kao tržište veleprodaje nesagorijevajućih proizvoda koji su alternativa cigaretama, a za mjerodavno zemljopisno tržište teritorij Bosne i Hercegovine.

Konkurencijsko vijeće je prilikom određivanja mjerodavnog tržišta predmetnog sporazuma u obzir uzelo djelatnost koja će se obavljati prilikom provođenja CATLA ugovora u Bosni i Hercegovini, vrstu i prirodu proizvoda koji su predmet CATLA ugovora, te zemljopisno područje Bosne i Hercegovine na kojem će se vršiti prodaja proizvoda koji su predmet CATLA ugovora.

Konkurencijsko vijeće je utvrdilo da se u predmetnom slučaju radi o veleprodaji nesagorijevajućih proizvoda koji su alternativa cigaretama gospodarskog subjekta KT&G, koja će se vršiti putem distributivne mreže gospodarskog subjekta Philip Morris na cijelom teritoriju Bosne i Hercegovine.

Sukladno sa navedenim, Konkurencijsko vijeće je za mjerodavno tržište odredilo tržište veleprodaje nesagorijevajućih proizvoda koji su alternativa cigaretama u Bosni i Hercegovini.

6. Analiza mjerodavnog tržišta

Podnositelji zahtjeva navode da postoji određen broj značajnih karakteristika "nesagorijevajućih proizvoda koji su alternativa cigaretama" (tzv. NCA proizvodi) koje utječu na uvjete ulaska ili investicije i stručnost neophodne za uspostavljanje proizvoda na održivoj osnovi na tržištu. Iako namijenjeno zamjeni konvencionalnih cigareta, bezdimni proizvodi su kompleksniji za korištenje i potrošačima je neophodna obuka i podrška radi prelaska, a takođe je potreban i viši nivo post-prodajnih usluga kojima bi se rješavale tehnički problemi prilagođavanja na korištenje elektronskog uređaja sa potrošnim proizvodom u usporedbi sa jednokratnom cigaretom.

Iako proizvodi ne koriste isti branding kao konvencionalne cigarete, Podnositelji zahtjeva smatraju da je reputacija dobavljača važnija za pušače koji se pouzdaju u brend ili brendove, koji moraju da investiraju u nabavu uređaja radi prelaska na proizvod, kao i za izbor prelaska na alternativni proizvod ili izbor između različitih proizvoda. Također, smatraju da postoje i veće regulatorne nesigurnosti i kompleksnosti u svezi sa proizvodima, imajući u vidu njihovu inovativnu prirodu i manje dostupnih studija o njihovoj sigurnosti, izazivanju ovisnosti, i atraktivnosti, pa shodno tome, postoje naročiti izazovi u plasiranju proizvoda na tržište u više jurisdikcija, naročito za dobavljače kakav je KT&G koji ima ograničeno međunarodno poslovanje ili iskustvo (uključujući i Bosnu i Hercegovinu), i ograničeno prepoznat brend ili ime, zbog čega Philip Morris-ovi resursi, znanje i infrastruktura omogućavaju značajne benefite za marketing proizvoda van Koreje.

Prema Podnositeljima zahtjeva, poslije donošenja Rješenja o izuzeću (17.02.2022. godine) i Rješenja o produljenju izuzeća (26.01.2023. godine), nije bilo bitnijih promjena strukture mjerodavnog tržišta. S obzirom da nema dostupnih eksternih studija ili analiza tržišta, niti u Bosni i Hercegovini postoji službeni izvor ili statistički podatci o prodaji mjerodavnih proizvoda, Podnositelji zahtjeva su na temelju kriterija prodajnih vrijednosti dali svoju okvirnu procjenu tržišnih udjela Podnositelja zahtjeva i njihovih konkurenata na mjerodavnom tržištu za 2022. godinu, koja je prikazana u sljedećoj tablici:

Tablica br.1

Red. br.	Sudionik na tržištu (Brend proizvoda)	Procijenjeni tržišni udjel (%)
1.	(..)**	(..)**
2.	(..)**	(..)**
3.	(..)**	(..)**
4.	(..)**	(..)**
5.	(..)**	(..)**
6.	(..)**	(..)**
7.	(..)**	(..)**
8.	(..)**	(..)**
9.	(..)**	(..)**
10.	(..)**	(..)**
11.	(..)**	(..)**
12.	(..)**	(..)**
	Ukupno:	(..)**
	Ukupno 1+3:	(..)**

Izvor: podatci iz Zahtjeva

Prema podacima o tržišnim udjelima na mjerodavnom tržištu u 2022. godini, navedenim u Tablici br.1, gospodarski subjekt Philip Morris imao je tržišni udjel od (..)**%, dok je gospodarski subjekt KT&G imao tržišni udjel od (..)**%, što u konačnici daje njihov zajednički tržišni udjel od (..)**%.

Pozivajući se na ranije doneseno Rješenje o izuzeću i Rješenje o produljenju izuzeća, Podnositelji zahtjeva smatraju da navedeni tržišni udjeli, koji su dani na temelju kriterija prodajnih vrijednosti, ne odražavaju stvarnu tržišnu moć učesnika na tržištu veleprodaje nesagorijevajućih proizvoda koji su alternativa cigaretama u Bosni i Hercegovini.

Postojanje tržišne moći, odnosno tržišne snage je uvjet za postojanje vladajućeg položaja određenog gospodarskog subjekta, odnosno gospodarskih subjekata na mjerodavnom tržištu, s tim da takav položaj u pravilu nije zabranjen, kako je to propisano člankom 3. stavak (1) i člankom 4 stavak (1) Odluke o definiranju kategorija vladajućeg položaja.

7. Analiza učinaka sporazuma

Ugovor se kao i kod originalnih aranžmana, zasniva na tome da KT&G ne vrši aktivnu prodaju proizvoda od duhana za grijanje, elektronskih cigareta ili hibridnih proizvoda van Republike Koreje.

Prema Podnositeljima zahtjeva, (..)**.

Koristi koje CATLA ugovor donosi gospodarskom subjektu Philip Morris, prema Podnositeljima zahtjeva, zasnivaju se na njegovoj strategiji premještanja temeljnog poslovanja sa konvencionalnih cigareta na bezdimne proizvode, omogućavanju pristupa većem broju potrošača širom svijeta putem distribucije KT&G-ovih proizvoda, nego što to sad može sa svojim IQOS proizvodima, kao i uključivanje hibridnih proizvoda KT&G-a za koje ne postoji ekvivalent Philip Morris-a, te mogućnost uključivanja još jednog brenda na drugoj cjenovnoj razini.

Kao razloge koje donose korist KT&G-u zaključivanjem predmetne transakcije, Podnositelji zahtjeva navode mogućnost KT&G-a da ima atraktivnu platformu za lansiranje svojih proizvoda izvan Koreje, a ekspertiza Philip Morris-a u lansiranju sličnih proizvoda je značajan motiv za KT&G da zaključi ovaj aranžman.

Pozitivni učinci originalnih aranžmana su prema Podnositeljima zahtjeva razlog za nastavak njihovog međusobnog poslovnog odnosa, te je u tom cilju i zaključena predmetna transakcija. KT&G proizvodi bi trebalo i trenutno upotpunjavaju portfolio Philip Morris-a, čije iskustvo bi doprinijelo njihovom daljem unapređenju i širenju izvan Južne Koreje, što dokazuje uvođenje ovih proizvoda u 30 zemalja širom svijeta. Učinci realizacije CATLA ugovora trebali bi potrošačima na mjerodavnom tržištu pružiti više opcija u pogledu ostavljanja cigareta, pri tom nudeći poboljšani portfolio sa većim izborom ukusa, cijena i tehnologije, proširujući izbor na KT&G-ove proizvode i omogućavajući dodatne zdravstvene beneficije. Također se očekuje da će KT&G-ovi proizvodi na relevantnom tržištu zadržati niže cijene u poređenju sa IQOS/HEETS-om i omogućiti alternativu za potrošače koji vode računa o troškovima, što će dovesti do sveukupne konkurentnije ponude.

Ekspanzijom alternativnih proizvoda koji sadrže nikotin dostupnih na mjerodavnom tržištu dovesti će do povećanja kvalitete i konkurentnosti tržišta, te uvođenja dodatnih inovacija za potrošače, koje se ne odnose samo na dodatne opcije za elektronske cigarete i nesagorijevajuće proizvode, već potencijalno i hibridne opcije, koje Philip Morris nema u svojoj ponudi. Inovacije i zdravstveni problemi su u osnovi razvoja alternativa konvencionalnim duhanskim proizvodima, zbog čega bi i potrošači na mjerodavnom tržištu imali koristi od većeg izbora u ovom segmentu.

Gospodarski subjekt Philip Morris poznat je u svijetu po kvaliteti svojih proizvoda i usluga, pa će u tom smislu i KT&G-ovi proizvodi morati da ih prate, s obzirom da je sukladno sa CATLA ugovorom KT&G dužan da obezbijedi da proizvodi u potpunosti budu usklađeni sa primjenjivim Philip Morris-ovim standardima i kvalitetima procesa i da se u potpunosti poštuju primjenjivi regulatorni zahtjevi.

Podnositelji zahtjeva smatraju da će njihova suradnja umanjiti zaostajanje u svakom upravljanju krizama i obezbijedit će poboljšanje pokrivenosti i dostupnosti proizvoda, kao i osigurati bolju kontrolu nad tokovima proizvoda i borbu protiv ilegalnog tržišta.

8. Utvrđeno činjenično stanje i ocjena dokaza

Sukladno članku 4. stavak (1) Zakona, zabranjeni su sporazumi, ugovori, pojedine odredbe sporazuma ili ugovora, zajednička djelovanja, izričiti i prešutni dogovori gospodarskih subjekata, kao i odluke i drugi akti gospodarskih subjekata koji za cilj i posljedicu imaju sprječavanje, ograničavanje ili narušavanje tržišne konkurencije na mjerodavnom tržištu, a koji se odnose na izravno ili neizravno utvrđivanje kupovnih i prodajnih cijena ili bilo kojih drugih trgovačkih uvjeta, ograničavanje i kontrolu proizvodnje, tržišta, tehničkog razvitka ili ulaganja, podjelu tržišta ili izvora opskrbe, primjenu različitih uvjeta za identične transakcije sa drugim gospodarskim subjektima, dovodeći ih u nepovoljan položaj u odnosu na konkurenciju, zaključivanje takvih sporazuma kojima se druga strana uvjetuje da prihvati dodatne obveze koje po svojoj prirodi ili običajima u trgovini nisu u svezi sa predmetom sporazuma.

U smislu članka 4. stavak (3) Zakona, predmetni sporazumi nisu zabranjeni ako doprinose unapređenju proizvodnje ili distribucije robe i/ili usluga unutar Bosne i Hercegovine, ili promociji ekonomskog razvitka i tehničkog razvitka, pri čemu potrošačima omogućavaju pravičan udjel koristi koja iz njih proizilazi, a koji nameću samo ograničenja neophodna za postizanje ciljeva i ne omogućavaju isključivanje konkurencije u bitnom dijelu predmetnih proizvoda ili usluga.

Sukladno članku 5. stavak (1) Zakona, Konkurencijsko vijeće, na zahtjev jedne ili više stranaka u sporazumu može donijeti rješenje o pojedinačnom izuzeću od zabrane sporazuma, iz članka 4. stavak (1) Zakona, ako sporazum ispunjava uvjete, iz članka 4. stavak (3) Zakona.

Konkurencijsko vijeće je utvrđujući utemeljenost navoda iz Zahtjeva, pri tom koristeći dokumentaciju dostavljenu uz njega i drugu dostupnu dokumentaciju, izvršilo analizu CATLA ugovora i utvrdilo sljedeće:

- CATLA ugovor, kao i kod originalnih aranžmana, podrazumijeva postojanje odredbi o ekskluzivnosti i zabrani konkurencije koje čine njen sastavni dio, koje Podnositelji zahtjeva smatraju neophodnim za sprovođenje CATLA ugovora, a koje su proporcionalne tekućim ciljevima Podnositelja zahtjeva.
- CATLA ugovorom se zasniva složen poslovni odnos, koji pored ekskluzivne distribucije, ekskluzivne kupovine, zabrane konkuriranja i ustupanja prava intelektualne svojine ima elemente i vertikalnog i horizontalnog restriktivnog sporazuma.
- Ugovorom se nastavlja suradnja između Podnositelja zahtjeva zasnovana na originalnim aranžmanima, na način da se gospodarski subjekt KT&G imenuje za ekskluzivnog distributera na globalnoj razini, izuzimajući teritorij Rusije i Republike Koreje, pri tom dajući Philip Morris-u prava da uvozi, izvozi, koristi, čuva, stavlja u promet i/ili distribuira proizvode, koji obuhvataju elektronske cigarete, nesagorijevajuće proizvode i hibridne proizvode (bezdimni proizvodi).
- Portfolio proizvoda Podnositelja zahtjeva podijeljen je na platforme, koje označavaju određenu tehnologiju, odnosno uređaj i potrošni proizvod koje je za njega vezan. U tom smislu razlikuju se: originalne platforme, koje se odnose na proizvode obuhvaćene originalnim aranžmanima, dodatne platforme, koje se odnose na KT&G-ove proizvode koje će Philip Morris da distribuira, a koje nisu obuhvaćene originalnim platformama, prekinute platforme, kod kojih je došlo do prekida ili isteka ugovora i nove platforme, koje se odnose na proizvode koji nisu obuhvaćeni originalnim i dodatnim platformama, a odnose se na proizvode koje KT&G razvija ili je već razvio.
- Ugovorom gospodarski subjekt KT&G imenuje Philip Morris-a za ekskluzivnog distributera svake pojedinačne platforme u okviru portfolija i na svim tržištima na inicijalno razdoblje od pet godina,

pri čemu datum početka primjene originalnih platformi važi od datuma stupanja na snagu CATLA ugovora, a za dodatne platforme od datuma potpisivanja odgovarajućeg priloga dodatnih platformi za svaku od dodatnih platformi pojedinačno. Prema odredbama CATLA ugovora, distribucija proizvoda neće započeti dok se ne dobije odobrenje za potencijalno restriktivne odredbe.

- Gospodarskom subjektu Philip Morris se daje pravo da bira koje platforme će komercijalizovati, odnosno pravo da odluči koje proizvode iz platformi će stavljati u promet i distribuirati, a koje će povući iz prometa. Povlačenje proizvoda iz prometa smatraće se prekinutim platformama samo u slučaju kada Philip Morris pošalje pismeno obavijest da ne želi da vrši komercijalizaciju određenog proizvoda. Takve prekinute platforme KT&G može nakon jedne godine sam komercijalizirati ili to učiniti preko drugog distributera. Gospodarski subjekt Philip Morris ima isključivo pravo da donosi sve komercijalne odluke, s tim da snosi sve troškove komercijalizacije i da je obvezi u pogledu količine proizvoda koji trebaju da se komercijalizuju.
- Gospodarski subjekt Philip Morris sam sačinjava i provodi godišnji plan prodaje i marketing za svaku pojedinačnu platformu u okviru portfolija i pri tom je dužan da KT&G-u dostavlja tromjesečna izvješća o realizaciji tog plana.
- Gospodarski subjekt KT&G je na zahtjev Philip Morris-a dužan da proizvode iz CATLA ugovora koje je isti prethodno povukao sa tržišta, ponovno proizvede i dostavi, te da ispuni njegove zahtjeve koji se odnose na poboljšanje, razvitak i nove verzije proizvoda. Pored toga, gospodarski subjekti KT&G i Philip Morris imaju mogućnost da formiraju zajednički brend sa kojim će nastupati na tržištu.
- Nadoknada koju gospodarski subjekt Philip Morris plaća KT&G-u sukladno sa CATLA ugovorom određena je kao procenat od poslovnog prihoda po platformama, uz jasno definiranje šta se smatra tim prihodom, a šta potpada pod troškove, koji se oduzimaju od prihoda ostvarenog po platformama.
- Gospodarski subjekt Philip Morris ima obvezu da se za sve proizvode KT&G-a, kao i sve proizvode koje Podnositelji zahtjeva zajednički formiraju, pridržava smjernica KT&G-a vezano za brend, jer se takvi proizvodi mogu prodavati samo uz referencu sa KT&G-ovim licenciranim brendovima, osim u Sjedinjenim Američkim Državama, ako je neki KT&G brend tamo bio prethodno korišten.
- Gospodarski subjekt KT&G proizvodnju potrošnih proizvoda zajedno sa njihovim dizajniranjem i poboljšanjima povjerava Philip Morris-u, uz obvezu Philip Morris-a na ekskluzivnu kupovinu svih proizvoda obuhvaćenih CATLA ugovorom, osim potrošnih proizvoda koje Philip Morris sam proizvodi, sa izuzetkom u slučaju da se KT&G drugačije suglasi.
- Gospodarski subjekt KT&G se CATLA ugovorom obvezuje da neće konkurisati platformama koje su njime obuhvaćene ili sa bilo kojim drugim konkurentskim platformama i da neće dozvoliti da bilo koji drugi gospodarski subjekt to učini sa njegovim proizvodima van teritorija Rusije i Republike Koreje. Navedeno važi i za proizvode koje Philip Morris, sukladno sa CATLA ugovorom, nije odabrao za komercijalizaciju.
- Pravila kod novih proizvoda u okviru postojećih i novih platformi su nešto drugačija. Tako se kod novih ili unapređenih (ažuriranih) proizvoda koje razvije KT&G ili se razvijaju u ime KT&G-a u okviru originalnih ili dodatnih platformi, takav proizvod obuhvata CATLA ugovorom samo ako ga u roku od šest mjeseci Philip Morris odabere kao proizvod koji će staviti na tržište. CATLA ugovorom se predviđa i pravo prvenstva Philip Morris-a da distribuira nove platforme.
- Gospodarski subjekt KT&G u svrhu komercijalizacije proizvoda ustupa svoja prava intelektualne svojine Philip Morris-u, s tim da KT&G ima isključivo pravo da podnese zahtjev i pokrene postupak u svezi registracije intelektualne svojine za KT&G-ov proizvod, dok Philip Morris ima isključivo pravo da to isto uradi u pogledu intelektualne svojine kod proizvodnje Philip Morris-ovih proizvoda.

- Ugovorom je predviđeno osnivanje radne grupe u koju će gospodarski subjekti Philip Morris i KT&G imenovati po tri člana (izvršna službenika). Radna grupa nema ovlasti da mijenja odredbe CATLA ugovora ili drugih transakcionih dokumenata. Radna grupa je odgovorna za rješavanje određenih pitanja između KT&G-a i Philip Morris-a, koji se odnose na razgovore oko izmjene CATLA ugovora zbog njegovog neprovođenja, razgovore o izmjenama u ekonomskim pitanjima CATLA ugovora nakon izmjena ekskluzivnosti, koja nastanu u svezi sa tržištima, platformama ili proizvodima, razgovore i suglašavanje sa zahtjevom Philip Morris-a vezanim za poboljšanje proizvoda koje će uraditi KT&G, konsultacije i odluku o proizvodnji i objektima za proizvodnju KT&G-a u kojima će se proizvoditi potrošni proizvodi u ime ili od strane Philip Morris-a, za konsultacije o bilo kojem smanjenju preduzetničkog kapitala, ostala pitanja koja su po bilo kom transakcionom dokumentu propisana ili definirana kao posao radne grupe i ostala pitanja koja u pisanoj formi odobre gospodarski subjekti KT&G i Philip Morris kao posao radne grupe. Pored navedenog, radna grupa je odgovorna za razvoj platformi u okviru portfolija, nakon uzimanja u obzir bilo kojih komercijalnih uvjeta gospodarskih subjekata KT&G i Philip Morris.

Nakon analize CATLA ugovora, Konkurencijsko vijeće je utvrdilo činjenice i ocijenilo dokaze iznesene u predmetnom postupku, kako slijedi:

- Primjena CATLA ugovora predviđa postojanje restrikcija, koje se odnose na: ekskluzivnu distribuciju gospodarskog subjekta Philip Morris na globalnoj razini, ekskluzivnu prodaju od strane KT&G-a i ekskluzivnu kupovinu proizvoda od strane Philip Morris-a za potrebe globalne komercijalizacije, te zabranu konkuriranja gospodarskog subjekta KT&G gospodarskom subjektu Philip Morris sa proizvodima koji su predmet CATLA ugovora. Također, CATLA ugovor sadrži i odredbe kojima gospodarski subjekt KT&G prenosi i daje pravo na korištenje prava intelektualne svojine Philip Morris-a (licenca i mogućnost podlicenciranja), što se može posmatrati kao sredstvo za učinkovito provođenje ekskluzivne distribucije i učinkovitu primjenu CATLA ugovora.
- Konkurencijsko vijeće je prilikom donošenja odluke u predmetnom postupku imalo u vidu cijelu transakciju, bez obzira što je odlučivalo samo o CATLA ugovoru. CATLA ugovor je za potrebe primjene na području Bosne i Hercegovine cijenjen samo kao vertikalni sporazum bez obzira što isti ima i elemente horizontalnog sporazuma. Ovo iz razloga što će se proizvodi koji su predmet CATLA ugovora na teritoriju Bosne i Hercegovine samo distribuirati, s obzirom da u Bosni i Hercegovini ne postoji proizvodnja, niti je sukladno sa CATLA ugovorom predviđena uspostava proizvodnje. Podnositelja zahtjeva, što predmetnom ugovoru daje pretežito vertikalni karakter.
- Konkurencijsko vijeće je sukladno sa karakterom sporazuma cijenilo mogućnost primjene Odluke o skupnom izuzeću sporazuma između gospodarskih subjekata koji djeluju na različitim razinama proizvodnje, odnosno distribucije (vertikalni sporazumi), te imajući u vidu da tržišni udjel gospodarskog subjekta Philip Morris kao ekskluzivnog kupca i distributera proizvoda koji su predmet CATLA ugovora na mjerodavnom tržištu iznosi (..)**%, utvrdilo da CATLA ugovor ne ispunjava uvjete za skupno izuzeće u smislu članka 11. navedene Odluke. Također, Konkurencijsko vijeće je shodno tržišnim udjelima Podnositelja zahtjeva na mjerodavnom tržištu, cijenilo i uvjete za postojanje sporazuma male vrijednosti, sukladno sa člankom 8. Zakona, kada se odredbe o zabrani restriktivnih sporazuma iz članka 4. stavak (1) Zakona ne primjenjuju i utvrdilo da CATLA ugovor ne ispunjava ni te uvjete.
- Restriktivni sporazum za koji se sukladno sa člankom 5. stavak (1) Zakona traži izuzeće od zabrane, može biti izuzet od zabrane ako ispunjava uvjete propisane odredbama članka 4. stavak (3) Zakona. Navedenim odredbama je propisano da restriktivni sporazumi iz članka 4. stavak (1) Zakona nisu zabranjeni ako doprinose unapređenju proizvodnje ili distribucije robe i/ili usluga unutar Bosne i Hercegovine, ili promociji tehničkog i ekonomskog razvitka, pri čemu potrošačima omogućavaju pravičan udjel koristi koja iz njih proizilazi, a koji nameću samo ograničenja neophodna za postizanje ciljeva i ne omogućavaju isključivanje konkurencije u bitnom dijelu predmetnih proizvoda ili usluga.

- Konkurencijsko vijeće je ocjenjujući ispunjenost uvjeta sporazuma u pogledu doprinosa unapređenju proizvodnje i distribucije robe na tržištu Bosne i Hercegovine, odnosno promociji tehničkog i ekonomskog razvitka, prihvatilo navode Podnositelja zahtjeva da CATLA ugovor omogućava širenje prodaje KT&G-ovih bezdimnih proizvoda, jačajući njegovo prisustvo na mjerodavnom tržištu. KT&G proizvodi upotpunjavaju portfolio Philip Morris-a, koji uz svoje iskustvo, resurse i infrastrukturu može doprinijeti njihovom daljnjem unapređenju i pomoći daljnjem plasmanu proizvoda koji nastaju razvitkom novih tehnologija. Evidentno je da većina velikih duhanskih kompanija na nacionalnom teritoriju posluje samo sa jednim distributerom, pri čemu prodavci nude raznolik portfolio sa više brendova, imajući u vidu potrošačke preferencije u pogledu brendiranja i kvalitete proizvoda. S tim u svezi prihvaćeni su navodi Podnositelja zahtjeva (..)**.
- Konkurencijsko vijeće je ocjenjujući ispunjenost uvjeta sporazuma, kojim se omogućava pravičan udjel koristi potrošačima, prihvatilo navode Podnositelja zahtjeva da će ekskluzivna distribucija pružiti potrošačima širi spektar izbora ukusa, cijena i tehnologije, proširujući izbor na KT&G proizvode i omogućavajući dodatne zdravstvene beneficije. Prema navodima Podnositelja zahtjeva, radi se o proizvodima koji su manje štetni od konvencionalnih duhanskih proizvoda, a inovacije i smanjenje zdravstvenih problema su u osnovi razvoja alternativa konvencionalnim duhanskim proizvodima. Namjera Podnositelja zahtjeva je da KT&G proizvodi zadrže niže cijene u poređenju sa IQOS/HEETS-om, što će omogućiti atraktivnu alternativu za bosanskohercegovačke potrošače koji vode računa o troškovima i dovesti do sveukupne konkurentnije ponude. Konkurencijsko vijeće je u obzir uzelo i navode Podnositelja zahtjeva da bi povećanje dostupnosti alternativnih proizvoda koji sadrže nikotin na bosanskohercegovačkom tržištu dovelo do sveukupnog općeg povećanja kvalitete i konkurentnosti tržišta, kao i uvođenja dodatnih inovacija za lokalne potrošače. Proizvodi koji su predmet CATLA ugovora proizvodit će se sukladno regulatornim zahtjevima i primjenjivim standardima Philip Morris-a, dok će međusobna suradnja Podnositelja zahtjeva obezbjediti poboljšanje pokrivenosti i dostupnosti tih proizvoda.
- Konkurencijsko vijeće je ocjenjujući ispunjenost uvjeta sporazuma, koji se odnose na ograničenja neophodna za postizanje ciljeva, a koja ne omogućavaju isključivanje konkurencije u bitnom dijelu predmetnih proizvoda, prihvatilo navode Podnositelja zahtjeva da su odredbe o ekskluzivnosti i zabrani konkurencije objektivno neophodne i proporcionalne ciljevima Podnositelja zahtjeva u svezi sa provođenjem CATLA ugovora. Odredbe CATLA ugovora o ekskluzivnoj kupovini, ekskluzivnoj prodaji, zabrani konkuriranja i ekskluzivnom pravu korištenja intelektualne svojine u svrhu prodaje proizvoda obuhvaćenih CATLA ugovorom mogu su posmatrati kao kompenzacija gospodarskom subjektu Philip Morris za njegov angažman i investicije u promociji i prodaji proizvoda KT&G-a, pri čemu treba imati u vidu sve jači pritisak alternativnih dobavljača koji ublažava ograničavajuće učinke. Konkurencijsko vijeće je prilikom ove ocjene imalo u vidu trajanje odredbi o ekskluzivnosti i zabrani konkurencije, kao i to da se u predmetnom slučaju radi o ugovoru koji ima dejstvo širom svijeta, koji omogućava postepeno lansiranje proizvoda na raznim tržištima. Također, Konkurencijsko vijeće je u obzir uzelo i činjenicu da se CATLA ugovor odnosi na brendove koji su u Bosni i Hercegovini zastupljeni preko originalnih aranžmana, pri čemu primjena sporazuma neće dovesti do povećanja ograničenja intra-brand konkurencije (konkurencija distributera iste robne marke), nego što je to posljedica originalnih aranžmana, odnosno prethodno izuzetog Ugovora o distribuciji koji su Podnositelji zahtjeva zaključili dana 29. siječnja 2020. godine.

Na temelju navedenog, Konkurencijsko vijeće je utvrdilo da su Podnositelji zahtjeva u dovoljnoj mjeri argumentirali ispunjenost Zakonom propisanih uvjeta za pojedinačno izuzeće CATLA ugovora, te je odlučilo kao u točki 1. izreke ovog Rješenja.

Početak i trajanje pojedinačnog izuzeća restriktivnog sporazuma propisani su odredbama članka 6. stavak (2) i (5) Zakona, gdje je navedeno da pojedinačno izuzeće važi od dana zaključivanja sporazuma i da ne može trajati dulje od pet godina. CATLA ugovorom je određeno trajanje odredbi o ekskluzivnosti za početno razdoblje od pet godina. S obzirom da se učinci predmetnog sporazuma u Bosni i Hercegovini odražavaju prevashodno kroz ekskluzivnu distribuciju, Konkurencijsko vijeće je shodno tome odobrilo pojedinačno izuzeće CATLA ugovora na razdoblje od pet godina počev od dana

zaključivanja CATLA ugovora, tj. počev od 30.01.2023. godine, kako je to navedeno u točki 2. izreke ovog Rješenja.

9. Administrativna pristojba

Podnositelji zahtjeva na ovo Rješenje, sukladno sa odredbom članka 2. stavak (1) tarifni broj 107. točka a) Odluke o visini administrativnih pristojbi u svezi sa procesnim radnjama pred Konkurencijskim vijećem ("Službeni glasnik BiH", br. 30/06, 18/11 i 75/18), dužni su platiti administrativnu pristojbu u iznosu od 2.000,00 KM u korist Proračuna institucija Bosne i Hercegovine.

Imajući u vidu navedeno, Konkurencijsko vijeće je odlučilo kao u točki 3. izreke ovog Rješenja.

10. Pouka o pravnom lijeku

Protiv ovog Rješenja nije dopušten priziv.

Nezadovoljna stranka može pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana primitka, odnosno objavljivanja ovog Rješenja.

Predsjednica

Adisa Begić